

Punctum festivāls 2022

Versopolis

КАТЕРИНА КАЛИТКО

Katerina Kalitko

Kateryna Kalytko

25.05.22.—03.06.22.

Катері́на Калитко́ (нар. 1982, Вінниця) – українська поетеса, перекладачка, авторка поетичних збірок і прозових творів. Народилася у Вінниці. У 1999–2005 роках студіювала політологію та журналістику в Києво-Могилянській академії. Зараз живе і працює у Вінниці. Авторка поетичних збірок “Посібник зі створення світу (1999), “Сьогоднішнє завтрашнє” (2001), “Портретування асфальту” (2004), “Діалоги з Одиссеєм” (2005), “Сезон штормів” (2013), “Катівня. Виноградник. Дім” (2014), “Бунар” (2018), “Ніхто нас тут не знає, і ми – нікого” (2019), а також прозових творів “М.істерія” (2007), “Земля Загублених, або Маленькі страшні казки” (2017).

Лауреатка численних літературних нагород, серед яких The Crystal Vilenica (2016), літературна премія імені Джозефа Конрада-Коженювського від Польського інституту у Києв (2017), премія “Книга року Бі-Бі-Сі” (2017), премія “ЛітАкцент року” (2014, 2018, 2019), спеціальна відзнака журі Премією міста літератури ЮНЕСКО (2019), Премією Women in Arts від UN Women та Українського інституту (2019).

Окремі твори Катерини Калитко перекладені англійською, німецькою, польською, вірменською, литовською, словенською, сербською, болгарською, італійською та на іврит.

Досліджує та перекладає сучасну літературу Боснії і Герцеговини.

Член НСПУ (2000) та Українського ПЕН.

Katerina Kalitko (*Катерина Калитко*, 1982) – україну dzejniece, rakstniece un tulkoṭāja. Dzimusi un dzīvo Vinnicā. Studējusi politoloģiju un žurnālistiku Kijivas Nacionālajā universitātē “Mohilas akadēmija”. Autore dzejas grāmatām “Pasaules radīšanas rokasgrāmata” (*Посібник зі створення світу*, 1999), “Šīsdienas rītdiena” (*Сьогоднішнє завтрашнє*, 2001), “Asfalta portretējumi” (*Портретування асфальту*, 2004), “Dialogi ar Odiseju” (*Діалоги з Одиссеєм*, 2005), “Vētru sezona” (*Сезон штормів*, 2013), “Moku kambaris. Vīna dārzs. Māja” (*Катівня. Виноградник. Дім*, 2014), “Aka” (*Бунар*, 2018), “Neviens mūs šeit nepazīst, un mēs – nevienu” (*Ніхто нас тут не знає, і ми – нікого*, 2019), kā arī prozas darbiem “M.iṣtērija” (*М.істерія*, 2007) un “Zudušo zeme jeb Mazās šausmīgās pasakas” (*Земля Загублених, або Маленькі страшні казки*, 2017). Saņēmusi vairākas nozīmīgas literatūras balvas, t. sk. Slovēnijas *Vilenica Crystal* (2016), Džozefa Konrada-Koženovska prēmiju, ko piešķir Poļu Institūts Kijevā (2017), BBC prēmiju “Gada grāmata” (2017), *LitAkcent* (2014, 2018, 2019), UNESCO Literatūras pilsētas balvu (2019), *Women in Arts*, ko piešķir Ukrainu institūts un *UN Women* (2019). Atevišķi dzejnieces darbi atdzejoti angļu, vācu, poļu, armēņu, lietuviešu, slovēņu, serbu, bulgāru, itāļu valodā un ivritā. Katerina Kalitko ir Bosnijas-Hercegovinas mūsdienu literatūras tulkoṭāja un popularizētāja, kā arī Ukrainas PEN kluba biedre.

Šeit publicētie dzejoļi ir tapuši nesen – pēc 24. februāra – un ir aktuāli gan pašai to autorei, gan arī mums, kuri lasa tos atdzejotus jau vairākās pasaules valodās.

Катехизис

Що відбувається?

Нас прийшли вбивати.
Нас убивають просто зараз.
Нас убиватимуть далі.
Нас ніколи не вб'ють.

Чому нас хочуть убити?

Ми антитеза
украденої історії, білий камінь,
об який не змикається коло піїми,
зерна, що їх намагаються поховати,
а вони проростають щоразу
сильнішою мовою,
красивішими дітьми.

Що я обираю?

Бути тромбоцитом у в'язкій крові країни.
Поміж сотень інших кидатися
рубцювати розтяту рану,
зрощувати перебиту жилу.
Безіменна, важка і чесна робота.

Що мене годує?

Чорна лють залізними пальцями
торкається моїх вуст,
пальцями, що пахнуть стервом –
бо вивертала
посеред поля
ворожі нутроші.
Поки не прийде, я не годна заснути.

Кому я вірю?

Блиьким, що стали ще ближчими,
ніби стиснулися в кулак,
аж роблять боляче одне одному.
Щоранку цим болем
повертаюся до життя.
Щовечора у молитві
перелічую імена.
Не знаю іншого бога, крім війська.

Як я молюся?

Нехай тобі
ніхто нічого ніколи не заподіє.
І цілую фото у телефоні.

Katehēze

Kas notiek?

Viņi atnāca mūs nokaut.
Viņi mūs nokauj tieši šajā brīdī.
Viņi mūs turpinās nokaut.
Viņi mūs nekad nenokaus.

Kādēļ viņi mūs grib nokaut?

Mēs esam antitēze
nozagtai vēsturei, balts akmens,
kas neļauj tumsas aplim noslēgties,
gaudi, kurus viņi cenšas aprakt,
bet tie sadīgst ikreiz
vēl stiprākā valodā,
vēl skaistākos bērnos.

Ko es izvēlos?

Būt trombocītam biezajā dzimtenes asinī.
Līdz ar simtiem citu mesties
sarētot atvērtu brūci,
saudzēt pārcirstu asinsvadu.
Kluss, smags, godīgs darbs.

Kas mani baro?

Melns niknums dzelžu pirkstiem
aizskar manas lūpas,
pirkstiem, kas ož pēc maitas –
jo izritinājies
vidū lauka
naidnieka iekšas.
Kamēr tas nav atnācis, es nespēšu aizmigt.

Kam es ticu?

Tuvajiem, kas kļuvuši vēl tuvāki,
gluži kā sažņaugti dūrē,
līdz dara cits citam sāpes.
Ik rītus ar šo sāpi
atgriežos dzīvē.
Ik vakarus lūgšanā
pārskaitu viņu vārdus.
Nezinu citu dievu kā vien karaspēks.

Kā es lūdzos?

Lai tev
neviens nekad neko nenodara.
Un skūpstu tālrūnī foto.

Кого перекреслюю?

Тих, що
стартують з війни, як з трампліну,
летять високо, так високо,
що й кров'ю майже не пахне.
Тих, що
вираховують, скільки можна витиснути
із цієї війни: статусу, посиленого інтересу,
шани або жалю.
Тих, що
стають упевнено, професійно
коментаторами війни,
поки інші несуть на хребтах
найбруднішу її роботу.

Від чого застерігаю?

Коли звертається на обтічне «ви»
до уявленої спільноти,
аби розбудити емпатію –
люб'ють поточується і вихиляє стегнами,
ніби портова дівка.
Мертві цивільні робляться двічі мертвими,
якщо не сказати, що їх
саме убито,
і як,
і ким.

Яка буде відповідь?

Надішлють блок
дорослих памперсів, ляльку,
трамадолу почату пачку –
три пігулки у блістері.

Що нам робити?

Ми мусимо убивати.
Довге двадцяте століття
закінчилося саме цим.
Це тепер наш хліб щоденний.
Захиститися, помститися. Убивати.
Допомагати вбивати.
Подивіться, на що нас перетворили.

Що говорити всім?

Промовляйте слово «вбивати»,
хай прописується в свідомості.
Нікому не залишили бодай ілюзії вибору:
нас прийшли вбивати
вчергове
лютневого ранку.

Ko es izsvītroju?

Tos, kuri
atsperas pret karu kā pret tramplīnu,
lido augstu, tik augstu,
ka pat pēc asinīm gandrīz neož.
Tos, kuri
aprēķina, cik var no šī kara
izspiest: statusu, lielāku interesi, cieņu vai žēlumu.
Tos, kuri
kļūst par pārliecinātiem, profesionāliem
kara komentētājiem,
kamēr citi nes plecos
visnetīrāko tā darbu.

No kā es brīdinu?

Kad uzrunājat gludenajā "jūs"
iedomāto sabiedrību,
lai atmodinātu empātiju –
niknums sagrīļojas un šūpo gurnus
kā ostas slampa.
Mirusie civilisti top divtik miruši,
ja nepateiks, ka tie
nokauti,
un kā,
un kurš to izdarīja.

Kāda būs atbilde?

Atsūtīs pamperu paku
pieaugušajiem, lelli,
aizsāktu tramadola paciņu –
trīs tabletes plāksnītē.

Ko mums darīt?

Mums jānokauj.
Garais divdesmitais gadsimts
beidzās tieši tā.
Šī tagad ir mūsu dienīšķā maize.
Aizstāvēties, atriebt. Nokaut.
Palīdzēt nokaut.
Palūkoties, par ko viņi mūs pārvērtuši.

Ko visiem teikt?

Izrunājiet vārdu "nokaut",
lai ierakstās apziņā.
Viņi nevienam neatstāja pat izvēles ilūziju:
viņi mūs atnākuši nokaut
kārtējo reizi
februāra rītā.

Всі квитки старої мови погашено,
лишився один:
чесне слово «вбивати».
Всім і кажіть:
не молитися і не плакати,
не підписувати петиції,
не посвячувати цю землю
всеможливим богам –
лише вбивати за неї.

Хто почує?

А як прийде хто, і стане поруч, і скаже –
убиватиму разом із тобою, для тебе,
несімо цю війну, цей мішок із тілами,
спільно, або
я принаймні не відвертатимусь
од очей твоїх мертвих,
од страшної відплати за них –

то хіба з таким
говорити й далі.

Visas vecās valodas biļetes ir zaudējušas spēku,
palikusi viena:
godīgais vārds "nokaut".
Tā arī visiem sakiet:
nelūgties un neraudāt,
neparakstīt petīcijas,
neveltīt šo zemi
visiem iespējamiem dieviem –
vienīgi nokaut viņas dēļ.

Kurš sadzirdēs?

Ja nu kāds atnāks un nostāsies līdzās, un teiks –
es kaušu nost reizē ar tevi, tevis dēļ,
nesīsim šo karu, šo maisu ar liķiem,
kopā, jo
es vismaz nevairoš
tavējo miroņu acu,
šausmīgās atmaksas par viņiem –

tad varbūt ar tādu
runāt arī turpmāk.

Особовий займенник

Прийде час подякувати, що сталася доля така і що ми віддавали одне одному більше, ніж насправді могли. Що тримали землю в руках серед попелу і гнилого м'яса, дати і дні згубивши.

Я любила Європу наприпочатку весни, цей залитий сонцем порядок, шляхетний присмак усталеності.
Я могла би приїхати і лишитися.

Ось тільки залізна нитка,
що за мною тягнеться, на шматки розітне міста.

Я й скучаю за часом, коли не любила його, не відгадувала модуляції голосу, не думала взагалі, не ходила туди, де щем і високий вогонь. Та велика історія шкіриться, і зуби у неї гнилі, і різець у неї у вузлуватих пальцях. А у нього потріскані губи і довгі вії. Він сміється. Різець здіймається, опускається. Отже, це зі мною, ще раз.

Тепер ніде не спокійно.

Вже за місяць війни забувається, як раніше було.
Я тепер не поетка, я глина у печі горя. І не вірш це, а коридор, пробитий крізь безголосся,
це ось, чуєте, він сміється у коридорі.

Прийде час подякувати, що все сталося саме так, що була безладна ніжність розмов між сиренами, попід градами.

Уві сні він стріпується, як накритий хусткою птах -
я не не вмю більше молитися, тому отаке пригадую.

Очі наших двохсотих. Обвуглені прапори.
Дикі гуси вертаються з вірію.
Річки у кривавій піні.

Ні минулого, ні майбутнього поки ще.
І я прошу лише: говори,
хай ця мова не зникне.
Хай вона буде спільною.

Personas vietniekvārds

Pienāks laiks pateikties, ka liktenis tā lēmis un ka mēs cits citam vairāk atdevām, nekā patiešām spējām. Ka turējām rokās zemi, stāvot pelnos un trūdošā miesā, ka dienas un datumus zaudējām.

Es mīlēju Eiropu pavasara sākumā,
Šo saules pielieto kārtību, cēlo stabilitātes piegaršu.
Es varētu atbraukt un palikt.

Lūk, tikai tērauda stīga,
kas stiepjās aiz manis, gabalos sašķēlēs pilsētas.

Es tik ļoti ilgojos laika, kad viņu nemīlēju, vispār nedomāju, balss modulācijas neatminēju, negāju tur, kur ir smeldze un augstā liesma. Lūk, lielā vēsture atņirdzas, un zobī tai puvuši, un dzelis mezglainajos pirkstos. Bet viņam ir garas skropstas un lūpas saplaisājušas. Viņš smejas. Dzelis paceļas, nolaižas. Lūk, tas notiek ar mani, vēlreiz.

Tagad nekur nav miera.

Jau pēc kara mēneša aizmirstas, kā agrāk bija. Tagad es neesmu dzejniece, esmu posta ceplī māls. Un šis nav dzejolis, bet gaitenis, izcirsts caur bezbalsību, un, lūk, dzirdat, tur gaitenī viņa smiešanās.

Pienāks laiks pateikties par to, ka viss notika tieši tā, ka bija juceklīgs sarunu maigums zem "gradiem" un starp sirēnām.

Sapņos viņš spārdās kā putns, ietīts lakatā - es vairs neprotu lūgties, tādēļ to šādi atceros.

Mūsu divsimto acis. Karogi apsviluši.
Ar ticību atgriežas meža zosis.
Asiņu putās upītes.

Vēl nav ne pagātnes, nākotnes.
Un es tikai lūdzu: neklusē,
lai šī valoda paliek te.
Lai tā ir kopīga.

Вранці я уявляю, як свіжі вирви ракетні,
ніби отвори на сопілці, міняють звучання
вулиці.

Во время люте сталося слово таке,
об яке розколось минуле.

Ніхто з нас не перший, ми мовчали його,
знаючи, як багато воно підважить і зрушить,
ніби дрібні котенята, притоплені гордістю,
небезпечним вогнем поціловані в душу.

Невже нам іще раз впускати у жили пекло,
трудити хребти під вагою великої віри?
Але тепер, коли усе - небезпека,
я би тебе вкривала власною шкірою.

Такий собі, - думаєш, - спосіб, аби пояснити
ніжність,
ніби хочеш віддати зимову куртку.

І слово, від якого тікали раніше,
питає докірливо, пощо і ким закуте.

Але відчуваю, як темінь в тобі росте.
То хай це буде моєю отрутою теж.
Якщо потрібно, я її донесу
туди, де небо важке, як останній суд,
де ґрунт пам'ятає наші вбиті міста,
де й нам дивитися, сліпнути, пам'ятати,
в подвір'я зносити мертвих, як послулих дітей.

Хай твоя отрута буде моєю теж.
Хай жити з нею важче, ніж просто зараз
померти.

Слово, якого не мовлено,
впоралося саме.

No rīta es iedomājos, kā raķešu izrautās bedres,
gluži kā atveres stabulē, maina ielas skanējumu.

Sīvā laikā radās tāds vārds,
pret kuru pāršķēlās pagātne.

Neviens no mums nav pirmais, mēs klusējām to,
zinādami, cik daudz tas var pārvietot, augšupcelt,
gluži kā mazi kaķēni, noslīcināti lepnumā,
bīstamas uguns skūpstīti dvēselē.

Vai tiešām mums vēlreiz elli dzīslās ielaist,
liekt muguras zem lielās ticības svara?
Taču tagad, kad viss ir briesmas,
es savu ādu tev segtu pāri.

Tā, lūk, - tu domā - vislabāk var paskaidrot
maigumu,
itin kā gribētu atdot ziemas jaku.

Un vārds, no kura agrāk bijām bēguši,
pārmetoši prasa, kāpēc un kurš viņu ietina.

Taču jūtu, kā tevī aug tumsība.
Tad lai tā inde arī mana ir.
Ja vajag, es to aiznesīšu
turp, kur debesis smagas kā pastarā tiesa,
kur augsne atceras mūsu nokautās pilsētas,
kur arī mums būs skatīties, palikt akliem,
atminēties,
pagalmos mirušos nonest kā dusošus bērņus.

Lai tava inde arī mana ir.
Lai ar to dzīvot ir grūtāk nekā tūdaļ pat mirt.

Vārds, kurš nebija izteikts,
tika galā pats.

Приїздив до мене вчора із фронту братик.
Каже: ми щодня прокидаємось помирати,
завантажуємо в себе війну з оновленнями
програми,
впізнаємо за позивними своїх,
їхніх – за номерами.
Я сказав би, що не боїмося, але брехати – тупо.
Ми підводимось і йдемо, переступаючи трупи.
Ми багато втратили і до всього тепер готові.
Але зовсім інакше небо там, де ходить отой
твій –
він палає, і синє скло вкривається сажею.
Я вже часто й не розумію, про що він каже,
і чому так затято чіпляється за периметр,
і до кого його притуляють нічні вітри.
Ти й сама, коли злишся, не хочеш за нього
молитися.
Ти тамуєш у грудях дзвін іще від пізнього літа.
Пам'ятаєш, пірнала у річку перед грозою –
геть від світу, де все так змінюється, так
прозбіріє,
де вся правда по тобі червоним шитвом
проступає.

Всі розмови тепер скупі, ніби блокадні пайки,
ніч розчахується, як долина смертної тіні.
Чути вибухи. Чути, як говорить каміння.
Чим цю мову каміння переговорити?

Іменами, які ламають серцеві ритми,
пташим трепетом відданості, що рветься
в провалля віконні,
впертим гулом землі, що не відпускає корені.
Повертайся, братику, здіймай до сонця
обличчя,
будь край нього, коли шукає себе й калічить,
коли злиться, тішиться і опирається нищенню.

Я любитиму.
І від цього
смертельніше і чесніше.

Vakar no frontes pie manis bija atbraucis brālītis.
Saka: mēs ik dienas mostamies mirt,
lejuplādējam sevī karu ar programmas
atjauninājumiem,
atpazīstam savējos pēc segvārdiem,
citus – pēc numuriem vien.
Es teiktu, ka mums nav bail, tikai kādēļ melot?
Mēs ceļamies un, kāpjot pār liķiem, ejam.
Mēs esam daudz zaudējuši un nu esam uz visu
gatavi.
Taču pavisam citāda tur ir debess, kur staigā šitais
te, tavējais –
viņš liesmo, un zilais stikls šķiet nokvēpis.
Es bieži vairs nesaprotu, ko saka viņš,
un kāpēc tik sīksti tveras pie perimetra,
un kam viņu piekļauj pusnakts vētras.
Arī tu pati, kad dusmojies, par viņu nevēlies
lūgties.
Vēl no vēlās vasaras tu slāpē zvanu krūtīs.
Atceries, tev pirms pērkona upītē patika nirt? –
prom no pasaules, turp, kur viss top caurspīdīgs,
izmainās,
kur patiesība uz tevis caur sarkaniem šuvuma
dūrieniem atklājas.

Visas sarunas tagad skopas kā blokādes devas,
kā nāves ēnas ieleja atvāžas nakts.
Dzirdami sprādzieni. Dzirdams, kā runā akmeņi.
Ar ko man šo akmens valodu aizrunāt?

Ar cilvēku vārdiem, kas sirdspukstos ielaužas,
ar putna trīsošo uzticību, kas raujas
loga ailā,
ar spītīgo zemes dunu, kas neatlaiž saknes kailās.
Atgriezies, brālīt, cel seju pret sauli.
Esi tās mala, kad viņa meklē sevi un savainojas,
kad dusmojas, priecājas, nīcībai pretojas.

Es mīlēšu.
Un tādēļ
nāvīgāk un krietnāk.

Любити серед війни - це,
попри все, носити сережки,
аби не позаростали вуха,
які ви з бабусею ходили проколювати
до старої цирульні.

Циганська голка встромляється
в рожеву дитячу плоть, іще
нічим не травмовану.
Звук, із яким вона повільно
продирається наскрізь,
надто тихий, аби назватися
хрускотом або тріском,
але він є.

- Чому вона не плаче? - перукарка
озирається на бабусю.
- Вона не плакатиме, -
відповідає бабуся.

Mīlēt kara laikā - tas nozīmē,
par spīti visam, nēsāt auskarus,
lai ausīs neaizaugtu caurumi,
kurus tu ar vecmammu gājāt izdurt
uz veco frizētavu.

Lāpāmā adata ieduras
bērna rožainajā miesā, vēl
neievainotā.
Skaņa, ar kuru tā lēnām
urbjas cauri,
ir pārāk klusa, lai tiktu saukta
gurkstu vai krakšķi,
taču tā ir.

- Kāpēc viņa neraud? - friziere
uzlūko vecmammu.
- Viņa neraudās, -
atbild vecmamma.

No ukraiņu valodas atdzejojis Māris Salējs

Kateryna Kalytko (1982) is a Ukrainian writer and translator born and based in the town of Vynnytsia. She is an author of six acclaimed poetry collections, the last of which, *Torture Chamber. Vineyard. Home* (Катівня. Виноградник. Дім, 2014), was honored with the "Litaccent of the Year" award. She studied journalism and political science at the National University of Kyiv-Mohyla Academy. Over the years, her poems have been included in numerous Ukrainian anthologies. She has also published two books of short stories: *M(h)ystery* (М.істерія, 2007) and *The Land of the Lost, or Little Scary Tales* (Земля Загублених, або Маленькі страшні казки, 2017), the latter receiving high praise from Ukrainian critics.

Kalytko is the holder of numerous national literary awards, e.g., "Granoslov", Bohdan-Igor Antonych's "Greeting of Life" prize, and "Young Wine" (performed poetry award), "Smoloskyp" and "Blagovist" literary prizes. Her texts have been translated into English, German, Armenian, Polish, Lithuanian, Serbian, Slovenian, Italian Hebrew, and now also Latvian. She was the CEI Fellowship for Writers in Residence 2015 fellow, and laureate of the short stories festival Imbiero Vakarai/Ginger Evenings 2016 (Lithuania), and was the holder of the Vilenica Crystal International Prize in 2016. Kalytko also translates from the Balkan languages. For her translations, she was awarded the prize of the magazine *The Kryvbas Courier* and the independent translation award METAPHORA. Kalytko is also the founder of the Intermezzo Short Story Festival, the first of its kind in Ukraine.

The poems translated for the Punctum festival 2022 were written after February 24, 2022, and now these are the poems that make sense to the author. They reflect the reality of the war in Ukraine.

Catechesis

What is happening?

They have come to kill us.
They are killing us right now.
They will continue to kill us.
They will never kill us.

Why do they want to kill us?

We are the antithesis
to a stolen history, a white stone
not letting the dark circle to close
grains they try to bury
but they sprout yet again
in a stronger language,
in more beautiful children.

What do I choose?

To be a thrombocyte in my land's thick blood.
To join hundreds of others in rushing
to close up an open wound,
to knit together a severed vessel.
It's heavy, honest, anonymous labor.

What feeds me?

Black fury touches my lips
with iron fingers,
fingers that reek of carrion -
for it spilled
enemy's guts
out in the field.
Before it comes, I can't fall asleep.

Whom do I believe in?

In those close to me that are now even closer,
as if squeezed in a fist,
causing each other pain.
Every morning, this pain
returns me to life.
Every evening, in prayer
I call out their names.
There is no god but the armed forces.

What is my prayer?

Let no one
ever do anything to you.
And I kiss your photo in my phone.

Whom do I cross out?

Those who
push against the war like a trampoline,
flying up high, so very high,
that they almost lose the smell of blood.
Those who
calculate how much can be squeezed from this
war:
status, visibility, respect or sympathy.
Those who
become confident, professional
commentators of war,
while the others shoulder
its dirtiest work.

What am I warning against?

When you use the fawning formal form of
address
to the imaginary public,
in order to raise empathy –
my fury falters and starts swaying her hips
like a waterfront whore.
The dead civilians become doubly dead,
if it's not said that they
were killed
and how,
and by whom.

What will be the response?

They will send us a box of adult
pampers, a doll,
a used package of tramadol –
three pills left in the blisters.

What shall we do?

We must kill.
The long twentieth century
ended exactly like that.
This is now our daily bread.
To defend and avenge. To kill.
To help to kill.
To look what they have turned us into.

What shall we say to others?

Pronounce "to kill",
so that it gets engraved in your brain.
They did not leave us any illusions:
they came to kill us
once again
on a morning in February.

All the old language checks have been cancelled,
except the one that remains:
the honest "to kill".
So say it to everyone:
don't beg and don't cry,
don't sign any petitions,
don't promise this land
to all and sundry gods –
only kill for her.

Who will hear it?

If someone comes and stands next to me and
says:
I'll kill with you and for you,
let's carry this war, this bag full of corpses,
together, for
I don't turn away
from the eyes of your dead,
from the terrible revenge for them –

then maybe to that someone
I'll have more to say.

Personal pronoun

The time will come to be grateful for having this
fate
and for giving each other more
than we really could. That we held the soil in our
hands
between ashes and rotting flesh, having lost
dates and days.

I loved Europe in the early spring.,
this sun-strewn order, the noble flavor of stability.
I could have gone to stay.

Alas, there is this steel thread
That I drag along with me, it will slice up the city.

I so much miss the time I didn't love him,
didn't remember his voice, didn't think at all,
didn't go where there was the high fire.
And the great history is agape, and her teeth are
rotten,
And there is a blade in her knobby fingers.
But he has cracked lips and long lashes.
He is laughing.
The blade is lifted then lowered.
Now it's with me, once again.

Nowhere it's peaceful, these days.

One month into the war, and you forget what it
was like.
Now I'm no poet, I'm clay in the kiln of disaster.
And this is no poem, but a corridor, carved
through voicelessness,
and there, do you hear? He's laughing in that
corridor.

It's time to be grateful that it all happened like
this,
that there was confused tender talk
in between sirens and under the shells.

In my dreams he is restless like a bird under a scarf -
I no longer can pray, that's why I remember.

The eyes of our two hundred. Charred flags.
Wild geese returned in good faith.
Rivers were foaming blood.

For now, there is no future, no past.
All I ask is: speak,
so that this language won't die.
So that it can be
shared.

In the morning I imagine how holes torn out by
rockets,
pipe up together, changing the sound of the
street.

During February, the word turned into something
that split open the past.

No one went first, we kept it unspoken,
knowing how much it can lift and move,
just like little kittens, drowned in pride,
their souls kissed by dangerous fire.

Shall we really let hell into our veins yet again,
bend our backs under the weight of great faith?
But now that everything is so insecure,
I would use my own skin to cover you.

So, you think, that's the way to explain
tenderness,
just like lending your winter jacket.

And the word that was avoided before,
asks reproachfully why and who engraved it.

But I feel darkness growing inside you.
Let it then be my own poison as well.
If necessary, I'll carry it
Where the sky is heavy like the last judgment,
where the soil remembers our killed cities,
where we too are to look, to become blind, to
remember,
to carry the seemingly sleeping children
to bury them in the courtyard.

Let your poison be also mine.
Let it be harder to live with it than to die right
away.

The word not spoken,
was fine on its own.

Yesterday my little brother came to me from the front.
Said: every day, we wake up to die,
we download war in ourselves with software updates,
recognize our own by agreed upon signals,
recognize others by their numbers.
I'd say that we're not afraid, but it's stupid to lie.
We get up and we go, stepping over dead bodies.
We have lost much and are now ready for anything.
But the sky is very different there where your guy walks -
he is burning, and the blue gets covered with soot.
I sometimes no longer understand what he says
and why he keeps clinging to the perimeter,
and for whom he gets spared by the night winds.
And you - when angry, you don't even pray for him.
You're trying to muffle the bell in your chest from last summer.
Remember, you dove into the river before the thunder -
away from the world where everything changes,
becomes translucent,
where the truth about you seeps out in red stitching.

All conversation is now meager like blockade rations,
the night splits open like a valley in deathly shadows.
I hear explosions. I hear stones speaking.
What can I use to silence this stony language?

With words that break the heart's rhythm,
with the bird's trembling trust throwing itself toward the gaping window,
with the stubborn thud of the soil refusing to let go of the roots.
Come back, little brother, lift your face to the sun.
Be next to him, when he seeks and mutilates himself,
when he's angry or happy and resisting destruction.

I will go on loving.
And that
will make it more deathly and honest.

To love in wartime - it means
to wear earrings in spite of everything,
so that the holes don't close up,
the ones you went with your grandma
to get at the old hairdresser's.

The darning needle pricks
the child's pink flesh, as yet
unscathed by anything.
The sound with which it slowly
works its way through,
is too quiet to be called
crunching or grinding,
though it exists.

"Why isn't she crying?" the hairdresser asks
looking at grandma.
"She's not the crying kind,"
grandma replies.

Translated by Ieva Lešinska

Katerina Kalitko
DZEJA

Atdzeja: Māris Salējs, Ieva Lešinska
Redaktūra: Māra Poļakova, Ieva Lešinska

ISSN 2592-9208

Izdevums tapis projektā *Versopolis*

PUNCTUM

Finansē
Eiropas Savienība

VERSOPOLIS